NOTA
AARSCHOT - VEERLESTRAAT

J. CLAESEN, B. VAN GENECHTEN
E. AUDENAERT & A. DOUCET

JANUARI 2020

Titel
Nota met ingreep in de bodem. Aarschot - Veerlestraat

Auteur(s)
Jan Claesen, Ben Van Genechten
Evelien Audenaert, Alexander Doucet

Projectnummer
2019L242

Plaats en datum
Kortenaken, januari 2020

Reeks en nummer
ARCHEBO rapport 2019L242
ISSN 2034-5615

© 2020 ARCHEBO bvba

ARCHEBO aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1 Inleiding 4

1.1 Algemeen 4

1.2 Beschrijving onderzoeksopdracht 4

1.3 Doelstellingen 7

1.4 Randvoorwaarden 7

1.5 Onderzoeksvragen 7

2 Huidige & toekomstige situatie 8

2.1 Huidige situatie 8

2.2 Toekomstige situatie 10

3 Bureauonderzoek 12

3.1 Inleiding 12

3.2 Resultaten bureaustudie 12

4 Proefsleuvenonderzoek 13

4.1 Beschrijvend gedeelte 13

4.2 Assessment proefsleuvenonderzoek 15

4.3 Assessment metaaldetectie 22

4.4 Interpretatie van het onderzocht gebied 23

4.5 Potentiële kennis en waardering 24

5 Interpretatie van de archeologische site 24

6 Samenvatting 24

6.1 Voor een gespecialiseerd publiek 24

6.2 Voor een niet-gespecialiseerd publiek 25

7 Bibliografie 26

8 Figurenlijst 27

9 Plannenlijst 28

1 INLEIDING

1.1 ALGEMEEN

Bij het aanvragen van een omgevingsvergunning kan het zijn dat het toevoegen van een archeologienota aan de aanvraag verplicht wordt gesteld. De archeologienota wordt geschreven door een erkend archeoloog en bevat de resultaten van een archeologisch vooronderzoek en een advies voor vrijgave of eventueel vervolgonderzoek.

Het toevoegen van een archeologienota aan een omgevingsvergunning is afhankelijk van een aantal criteria:

- De totale oppervlakte van de percelen
- De oppervlakte van de geplande bodemingrepen
- De ruimtelijke bestemming van het terrein
- De ligging van het terrein binnen of buiten een archeologische zone of de site volgens de inventaris

Figuur 1: Criteria bij een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden

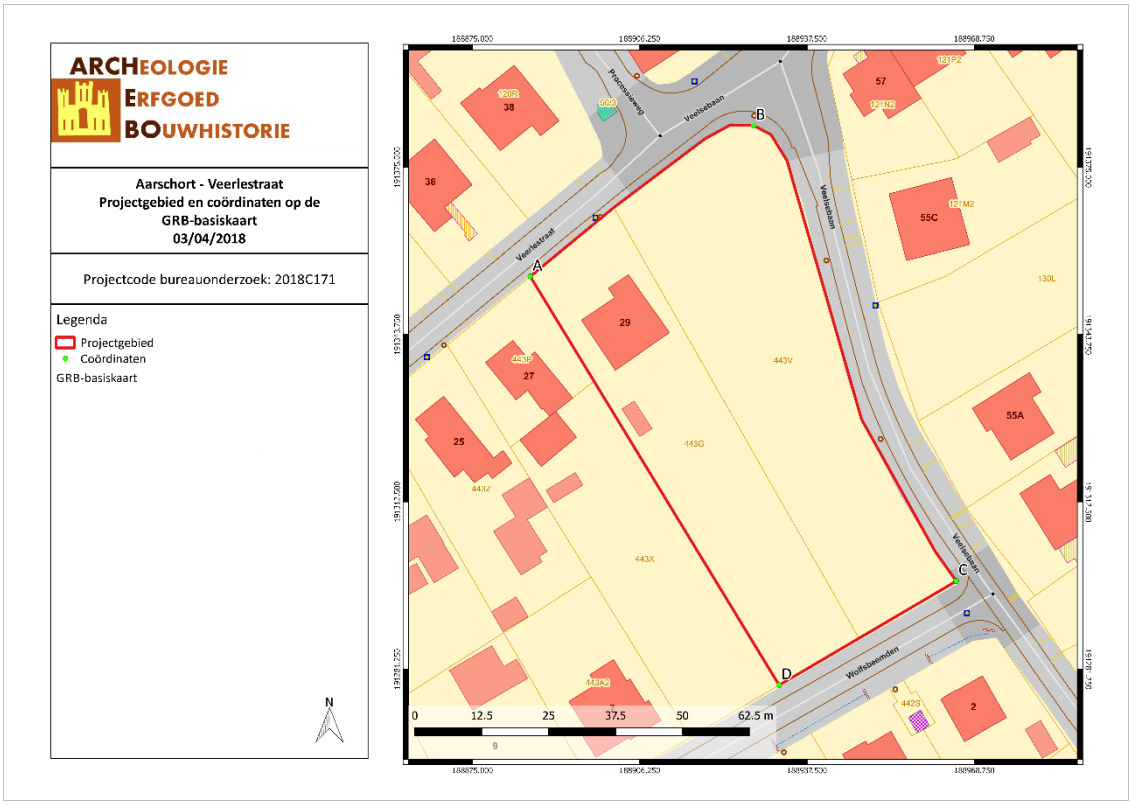
1.2 BESCHRIJVING ONDERZOEKSOPDRACHT

Naar aanleiding van een aanvraag voor een omgevingsvergunning heeft ARCHEBO bvba een archeologienota opgemaakt voor een projectgebied gelegen langs de Veerlestraat en Veelsebaan in Wolfsdonk, Aarschot. Het toekomstplan toont dat het terrein onderverdeeld wordt in 8 loten. Lot 8 is een deel dat gratis grondafstand aanduidt. Op lot 7 is reeds een bestaande ééngezinswoning aanwezig. Lot 1 tot en met 6 worden voorzien voor nieuwe bouwgronden met bouwzones. Centraal op het projectgebied staan enkele constructies die gesloopt zullen worden.

Aangezien de aanvraag voor een vergunning na 1 juni 2016 werd ingediend, is een archeologienota evenwel vereist, zoals vastgelegd in het Onroerenderfgoeddecreet (art. 5.4.1, 5.4.2, 5.4.8 en 5.4.9). Het bureauonderzoek werd uitgevoerd onder leiding van erkend archeoloog Jan Claesen. Contactpersoon was Walter Torfs. In de onderhavige archeologienota worden de locatie van het terrein en de reeds uitgevoerde werken geanalyseerd. Deze informatie wordt samen met de resultaten van een archeologisch bureauonderzoek bestudeerd.

Administratieve fiche			
Naam site:	Aarschot - Veerlestraat		
Onderzoek:	Archeologienota zonder ingreep in de bodem		
Ligging:	Provincie Vlaams-Brabant, Aarschot, Veerlestraat		
Kadaster:	Aarschot, afdeling 3, sectie A, perceelnummers 443G en 443V.		
Coördinaten:	A	X	188885.792
		Y	191354.598
	B	X	188927.523
		Y	191382.804
	C	X	188965.359
		Y	191297.730
	D	X	188932.281
		Y	191278.275
Opdrachtgever:	Familie Vereycken, Sempels en Deboel T. de Beckerstraat 42 3200 Aarschot		
Uitvoerder:	ARCHEBO bvba		
Projectcode bureauonderzoek:	2018C171		
Projectleiding:	Jan Claesen		
Erkenningsnummer projectleiding:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014		
Bewaarplaats archief:	ARCHEBO bvba (tijdelijk)		
Grootte projectgebied:	Ca. 4.036 m²		
Uitvoeringsperiode:	april 2018		
Reden van de ingreep	Verkaveling van het projectgebied in 8 loten.		
Wetenschappelijke vraagstelling:	Het doel van deze archeologienota is een archeologische evaluatie van het terrein, de geplande werken en impact op het bodemarchief.		
Termen Thesauri:	Bureauonderzoek, verstoring		

De onderstaande GRB-kadasterkaart en de Orthofoto tonen het projectgebied op de meest recente stadskaarten en luchtfoto's.

AAVE/18/04/03/1 - Digitale aanmaak

Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2018).

AAVE/18/04/03/2 - Digitale aanmaak

Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2018).

1.3 DOELSTELLINGEN

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de werken. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Onderdeel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen vernietigd worden, is een archeologisch onderzoek nodig. Er wordt een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het projectgebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het projectgebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het projectgebied, zal de bodem onderzocht worden op gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

De opdrachtgever zal de eventuele archeologische waarden op de betrokken percelen vernietigen met de geplande werken. Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek werd een archeologische verwachting opgesteld. Deze kan in het veld getoetst worden, waarbij uiteraard rekening moet gehouden worden met de mogelijke aanwezigheid van andere archeologische waarden dan die geformuleerd in de gespecificeerde verwachting. Het onderzoeksdoel voor dit vooronderzoek met ingreep in de bodem is om na te gaan wat het potentieel is van het plangebied voor de aanwezigheid en bewaring van vindplaatsen die op basis van het bureauonderzoek verwacht worden. Om dit te kunnen vaststellen is een vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk.

Deze archeologienota dient bekrachtigd te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed en nadien bij de aanvraag voor de bouwvergunning gevoegd te worden.

1.4 RANDVOORWAARDEN

Archeologisch bodemonderzoek kan pas uitgevoerd worden na de sloop van de bestaande gebouwen en de kapping van de aanwezige bomen.

Het slopen van constructies mag enkel gebeuren tot op het maaiveld. Als er kelders of fundamenten verwijderd of uitgegraven moeten worden, moet dit onder begeleiding van een erkende archeoloog gebeuren.

Het terrein is voor een deel bebost. Na het verkrijgen van een kapvergunning mogen de bomen maar gerooid worden tot op het maaiveld. Stronken mogen pas verwijderd worden als alle archeologische onderzoeken zijn uitgevoerd of in functie ervan. Het verwijderen van de stronken kan leiden tot een verstoring aan het archeologisch archief, wat vermeden moet worden.

1.5 ONDERZOEKSVRAGEN

De volgende onderzoeksvragen moeten met dit onderzoek minimaal beantwoord worden:

- *Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?*
- *Zijn er nog archeologisch relevante niveaus aanwezig?*

- *Vanaf wanneer kwam het terrein in gebruik? Welke sporen zijn hiervan terug te vinden en op welke diepte? Hoeveel archeologische niveaus zijn er aanwezig? En hoe onderscheiden ze zich?*
- *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen? Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?*
- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*
- *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?*
- *Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?*
- *Wat is de aard, omvang, datering en bewaringstoestand van de aangetroffen archeologische resten?*
- *Kunnen er structuren aangeduid worden? Wat is hun onderlinge samenhang?*
- *Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?*
- *Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, …) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?*
- *Kunnen sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen?*
- *Wat zeggen de aangetroffen vondsten over de welstand, levenswijze, sociale, economische en culturele achtergrond van de bewoners gedurende hun gebruiksperiode?*
- *In hoeverre verstoorde de recente bebouwing het archeologische erfgoed?*
- *Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:*
    - *Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?*
    - *Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?*
- *Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?*
- *Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?*

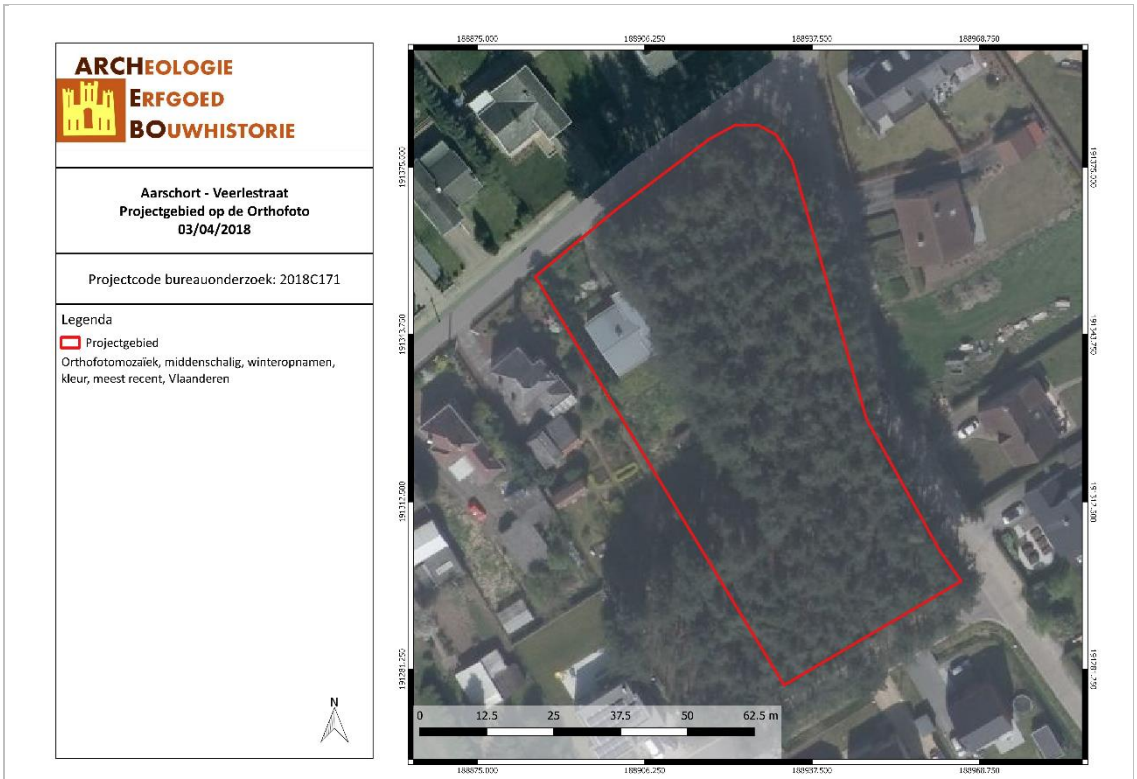
Het onderzoek is succesvol indien aan al deze vragen een gepast antwoord kan gegeven worden.

2 HUIDIGE & TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het projectgebied ligt aan de Veelsebaan en de Veerlestraat in Wolfsdonk. Wolfsdonk is één van de woonkernen van Langdorp die deel uitmaken van Aarschot in de provincie Vlaams-Brabant. Het gebied omvat meerdere percelen en er is reeds bebouwing aanwezig op het projectgebied. Deze bebouwing bestaat uit een ééngezinswoning langs de Veerlestraat en enkele kleinere constructies centraal op het terrein. Het overige deel van het terrein is bebost.

Volgens het gewestplan bevindt het projectgebied zich in woongebied met landelijk karakter.

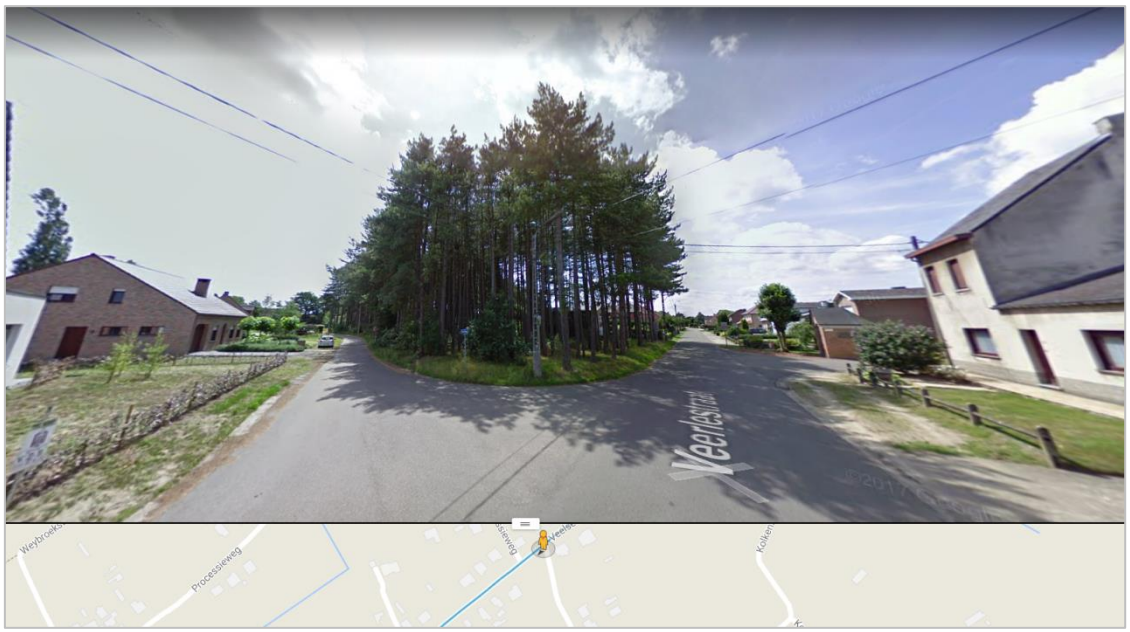

AAVE/18/04/03/3 - Digitale aanmaak

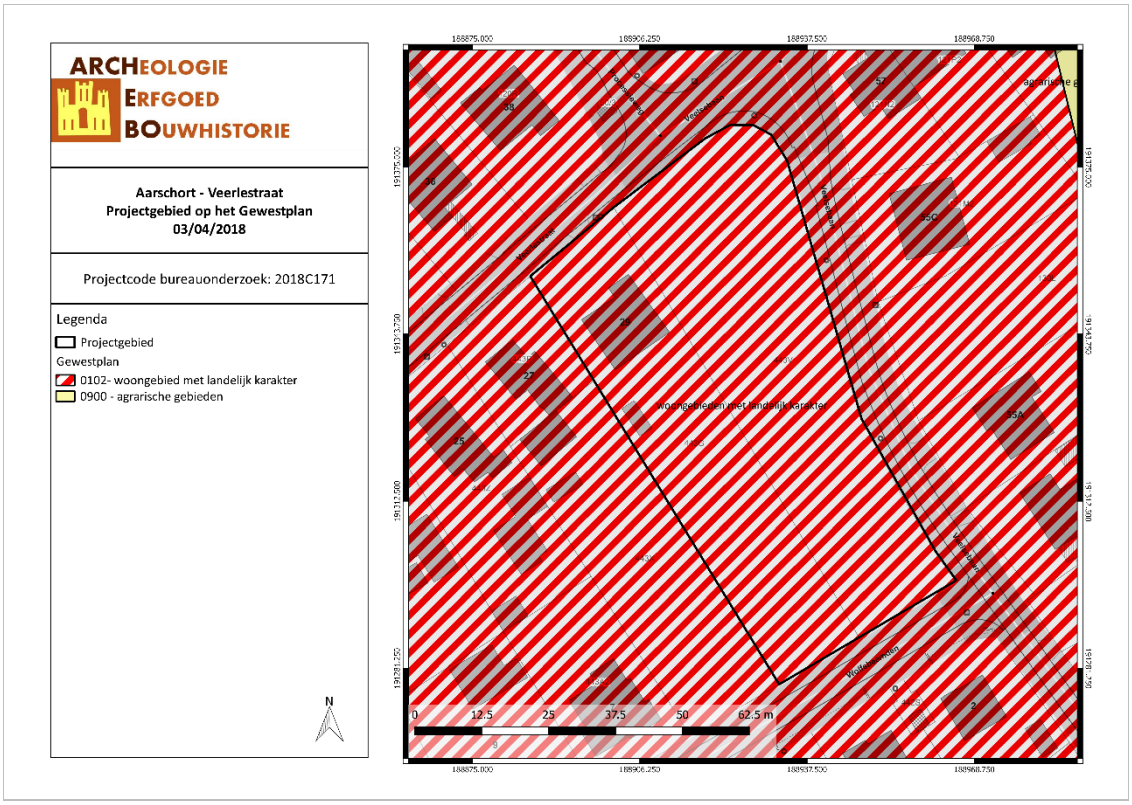
Figuur 4: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2018).

Figuur 5: Het projectgebied gezien vanaf de Veerlestraat (Google streetview, 2018).

Figuur 6: Het projectgebied gezien vanaf de hoek van de Veerlestraat en de Veelsebaan (Google streetview, 2018).

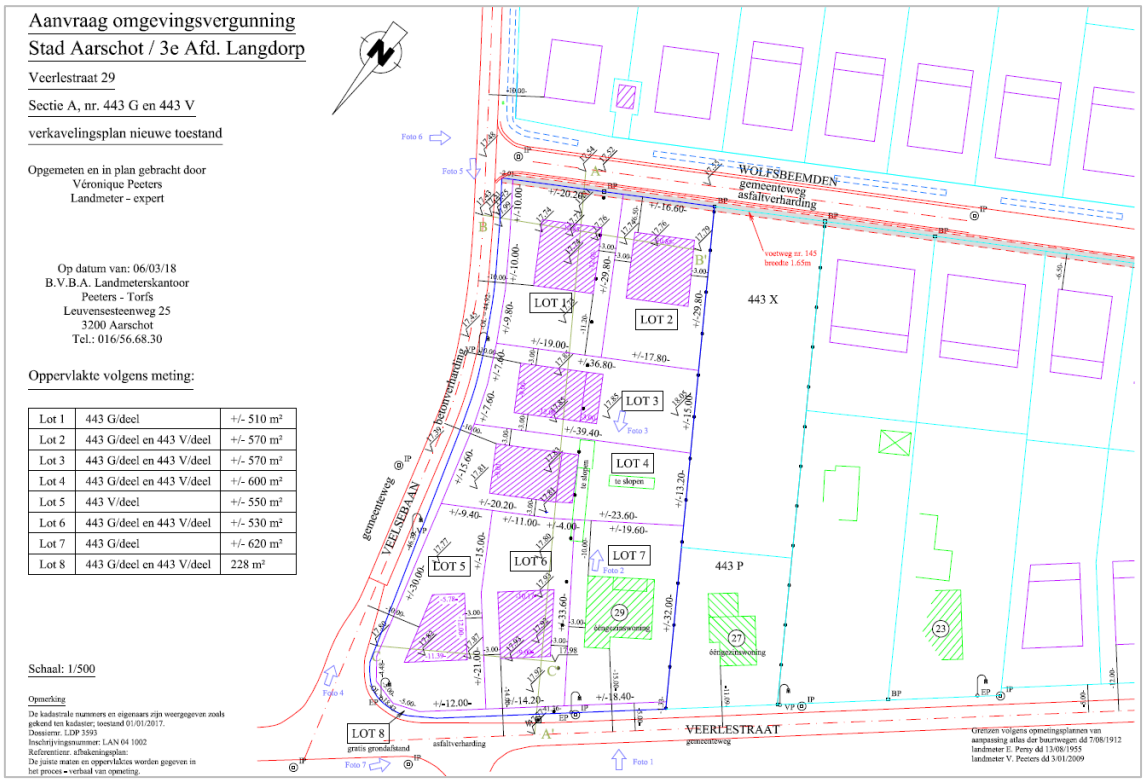

AAVE/18/04/03/4 - Digitale aanmaak

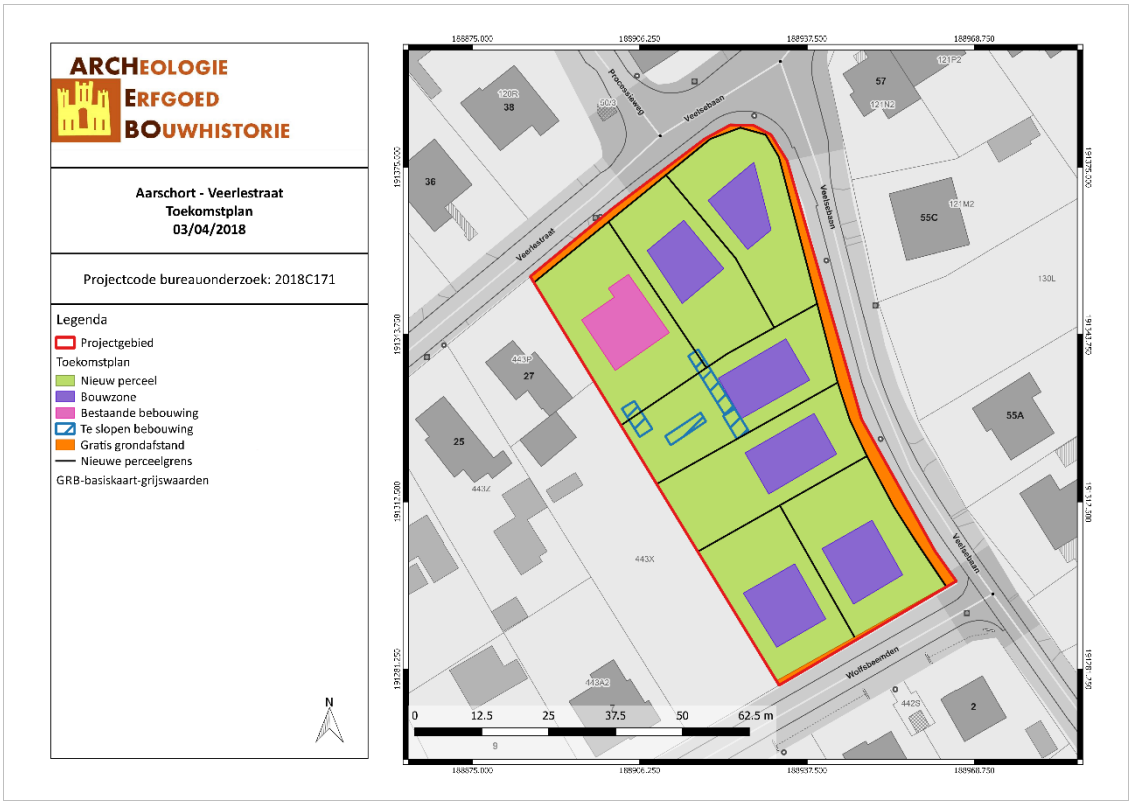
Figuur 7: Situering van het projectgebied op het gewestplan (Geopunt, 2018).

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

Het toekomstplan toont dat het terrein onderverdeeld wordt in 8 loten. Lot 8 is een deel dat gratis grondafstand aanduidt. Op lot 7 is reeds een bestaande ééngezinswoning aanwezig. Lot 1 tot en met 6 worden voorzien voor nieuwe bouwgronden met bouwzones. Centraal op het projectgebied staan enkele constructies die gesloopt zullen worden.

Figuur 8: Toekomstplan (B.V.B.A. Landmeterskantoor Peeters – Torfs, 2018).

AAVE/18/04/03/5 - Digitale aanmaak

Figuur 9: Situering van het projectgebied op Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2018)

3 BUREAUONDERZOEK

3.1 INLEIDING

Het doel van de bureaustudie is de aanwezigheid, aard en bewaringsomstandigheden van het archeologische erfgoed te kunnen inschatten, de landschappelijke opbouw van het gebied te kennen, om de impact van de werken op het aanwezige archeologische erfgoed in te schatten en daaruit concrete aanbevelingen te formuleren voor de verdere prospectiestrategie. Hierbij worden zo veel mogelijk cartografische en andere bronnen geraadpleegd.

3.2 RESULTATEN BUREAUSTUDIE

Aan de hand van historische informatie en kaartmateriaal kon achterhaald worden dat er binnen het projectgebied bebouwing aanwezig was sinds de tweede helft van de 20ste eeuw. Het betreft hier de ééngezinswoning die vandaag nog steeds aanwezig is. Het toekomstplan toont nog enkele andere structuren die gesloopt moeten worden. Het is onduidelijk van wanneer deze constructies dateren. Mogelijk was er reeds vroeger bebouwing aanwezig, maar dit kon niet aangetoond worden aan de hand van historische kaarten.

Het stratenpatroon is voor een deel reeds aanwezig sinds de opmaak van de Ferrariskaarten. Het gaat hier voornamelijk over de huidige Veerlestraat en de Veelsebaan. Vanaf de opmaak van de wandkaarten van het hertogdom Aarschot is er ook een voetweg net ten zuiden (of deels op) het projectgebied getekend. Het kan niet met zekerheid aangetoond worden dat deze voetweg over het plangebied liep. Een fout in het georefereren kan ervoor zorgen dat het projectgebied niet exact te lokaliseren is op deze historische kaarten. Deze weg is niet meer aangeduid vanaf de topografische kaart uit 1939.

Op de oudste kaarten is het projectgebied aangeduid als akker- of weiland. Recentere kaarten zullen het terrein aanduiden als bosgebied. De huidige situatie dateert van 1989. Op deze kaart zien we de woning langs de Veerlestraat.

Voor het projectgebied zelf toont de CAI geen vondstmeldingen. Ook binnen een straal van 1 km rond het plangebied zijn zeer weinig meldingen aangegeven. De CAI vermeldt enkel de laat-middeleeuwse Sint-Antoniuskapel van Wolfsdonk.

In de nabijheid van het terrein stromen verschillende waterlopen. Het projectgebied lijkt volgens historische kaarten weinig verstoring gekend te hebben. Plaatselijke verstoring kan aanwezig zijn op de locatie van de huidige bebouwing en waar eventuele historische wegen gelopen hebben. Op basis van deze gegevens kunnen archeologische sporen aanwezig zijn binnen het plangebied. De kans op steentijdvondsten lijkt eerder klein, maar kan nooit uitgesloten worden.

4 PROEFSLEUVENONDERZOEK

4.1 BESCHRIJVEND GEDEELTE[1]

4.1.1 Onderzoeksopdracht

Het bureauonderzoek kon geen eenduidige aan- of afwezigheid van archeologische erfgoedwaarden aantonen ter hoogte van het onderzoeksgebied. Vanaf het Neolithicum worden archeologische resten doorgaans aangetroffen als sporensites. Door de complexe samenhang van deze sporen kan een archeologisch booronderzoek hierover geen afdoende uitspraken doen. Proefsleuven, waarbij een statistisch representatief deel van het terrein opgegraven wordt, is een geschikte methode om sporensites in kaart te brengen als ook om inzicht te genereren inzake de aard, de ruimtelijke spreiding, de datering en de bewaring ervan.

4.1.2 Strategie en technieken

Er wordt geopteerd om een proefsleuvenonderzoek te laten plaatsvinden. Het doel van een proefsleuvenonderzoek is het evalueren van de archeologische waarde op het gehele terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Dit gebeurt door middel van een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek wordt de methode van de continue sleuven gebruikt:

- Parallelle proefsleuven ononderbroken over het volledige oppervlak van het onderzoeksgebied;
- De afstand tussen de proefsleuven bedraagt niet meer dan 15 m (van middelpunt tot middelpunt);
- De proefsleuven zijn 2 m breed;

De proefsleuven worden zo ingeplant dat ze:

- Verspreid over het projectgebied liggen
- Zo lang mogelijk zijn
- Dwars op de Veerlestraat liggen

Metaaldetectie dient eveneens uitgevoerd te worden. Elk aangelegd vlak, alsook de storthopen dienen met een metaaldetector op signalen gecontroleerd te worden.

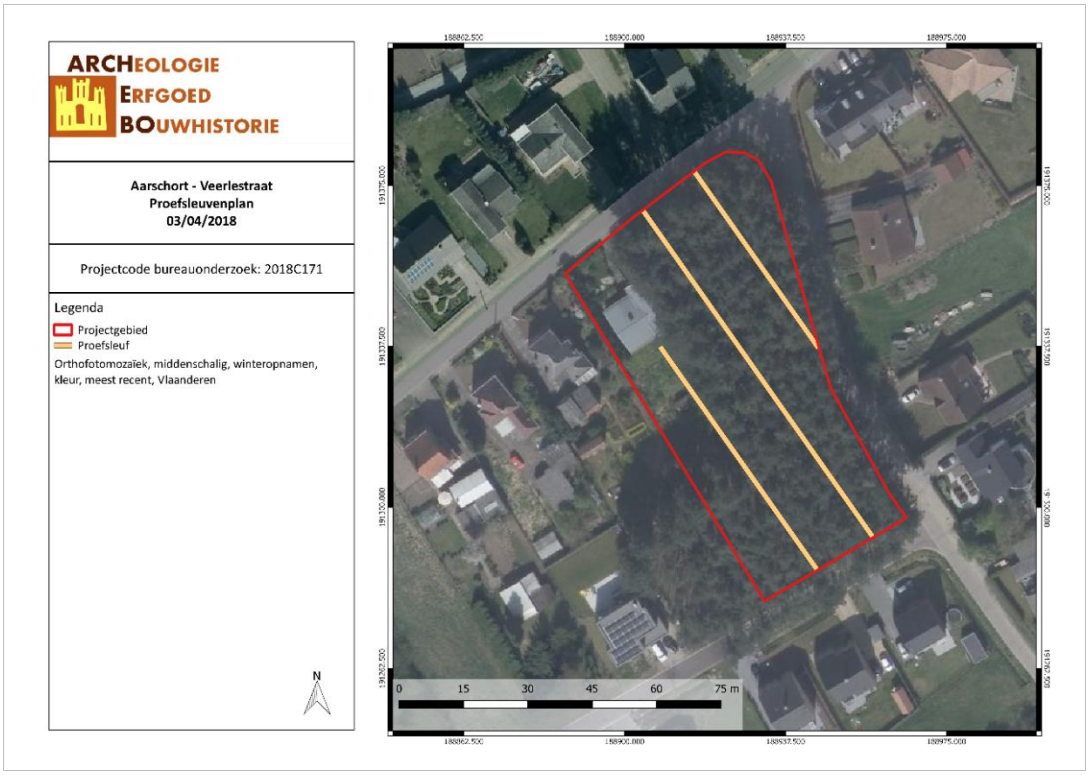
De volgende onderzoeksvragen moeten met dit onderzoek minimaal beantwoord worden:

- *Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?*
- *Zijn er nog archeologisch relevante niveaus aanwezig?*
- *Vanaf wanneer kwam het terrein in gebruik? Welke sporen zijn hiervan terug te vinden en op welke diepte? Hoeveel archeologische niveaus zijn er aanwezig? En hoe onderscheiden ze zich?*
- *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen? Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?*
- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*
- *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?*

[1] De Boeck (2018b): p.10.

- *Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?*
- *Wat is de aard, omvang, datering en bewaringstoestand van de aangetroffen archeologische resten?*
- *Kunnen er structuren aangeduid worden? Wat is hun onderlinge samenhang?*
- *Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?*
- *Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, …) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?*
- *Kunnen sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen?*
- *Wat zeggen de aangetroffen vondsten over de welstand, levenswijze, sociale, economische en culturele achtergrond van de bewoners gedurende hun gebruiksperiode?*
- *In hoeverre verstoorde de recente bebouwing het archeologische erfgoed?*
- *Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:*
    - *Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?*
    - *Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?*
- *Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?*
- *Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?*

Het onderzoek is succesvol indien aan al deze vragen een gepast antwoord kan gegeven worden.

Figuur 10: Voorgestelde inplanting proefsleuven (ARCHEBO bvba, 2018)

4.2 ASSESSMENT PROEFSLEUVENONDERZOEK

4.2.1 Inleiding

Het resultaat van een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem wordt met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed bereikt. Zowel het deel van het terrein dat onderzocht wordt als het deel van de sporen dat opgegraven wordt, is steeds statistisch representatief en laat toe uitspraken te doen over het geheel van het terrein, behalve bij vooronderzoek met ingreep in de bodem met het oog op wetenschappelijke vraagstellingen. Zones van het opgravingsvlak die sporen of archeologische artefacten bevatten, worden terug afgedekt om te voorkomen dat degradatie ervan zou optreden, in afwachting van een opgraving of definitief fysiek behoud.[2]

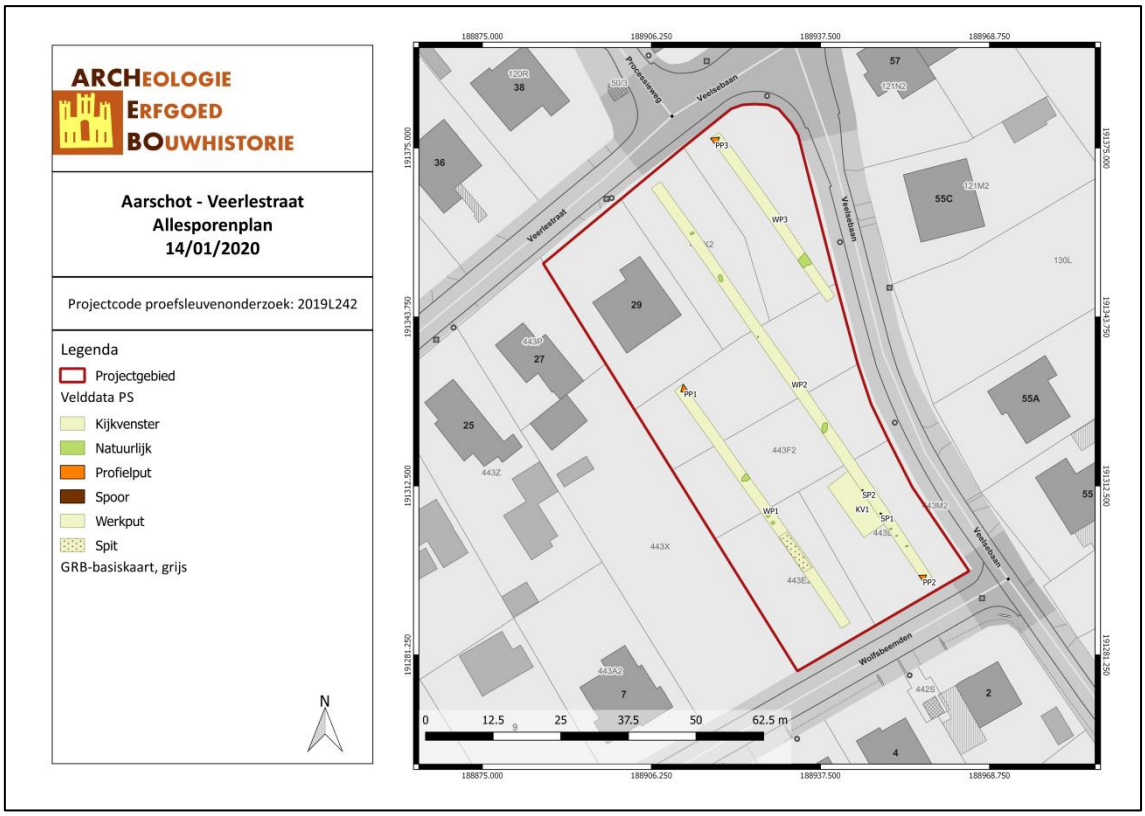
Het proefsleuvenonderzoek vond plaats op dinsdag 15 januari 2020.

Alle werkputten konden volledig op de voorziene locaties aangelegd worden.

Er werd een eerste kijkvenster (KV1) aangelegd aan werkput 2 om na te gaan of er een sporenconcentratie aanwezig was rond sporen 1 en 2. Echter zonder bijkomende sporen aan te treffen. Gezien de verspreide ligging van Sporen 1 en 2 en hun slechte bewaring werd het kijkvenster niet verder uitgebreid en werd er geen kijkvenster aan de andere kant van de sleuf aangelegd.

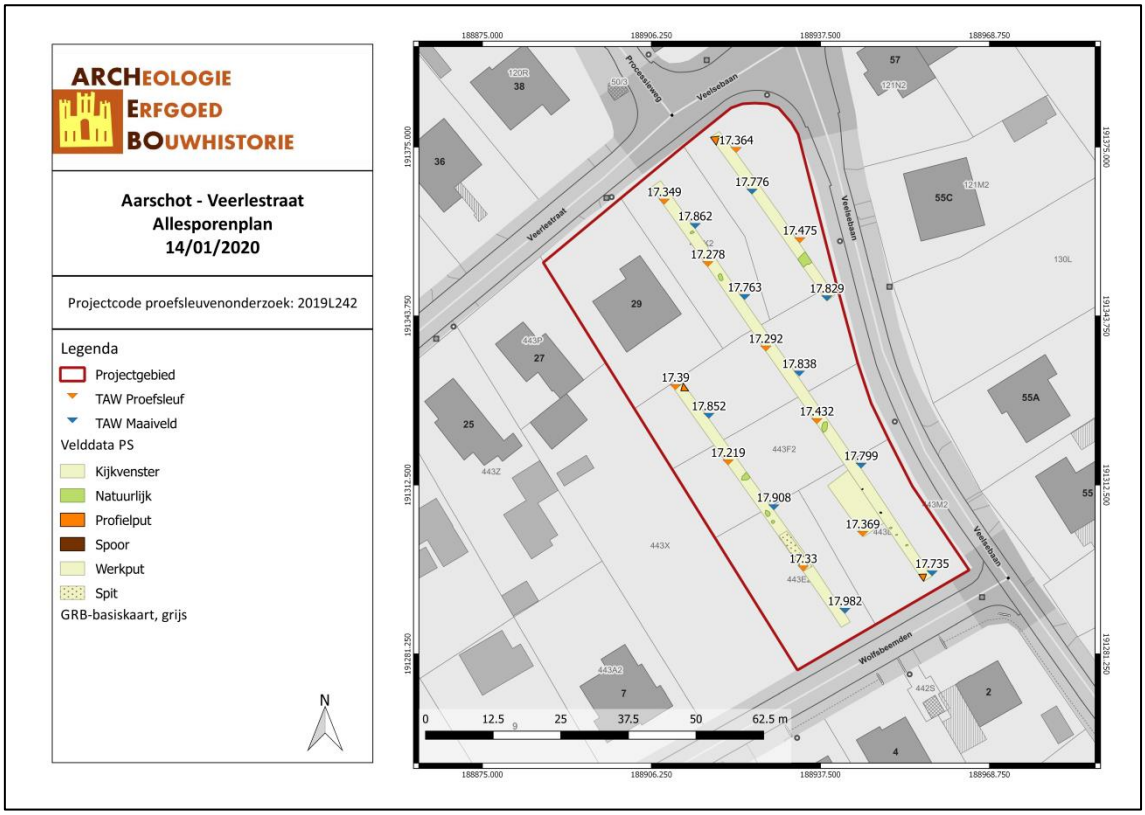
Bijgevolg werd van het onderzoeksgebied van ca. 3800 m², ca. 440 m² met 3 proefsleuven en één kijkvenster onderzocht tijdens dit onderzoek, wat neerkomt op ca. 11,5 %.

[2] Agentschap Onroerend Erfgoed, 64–65.

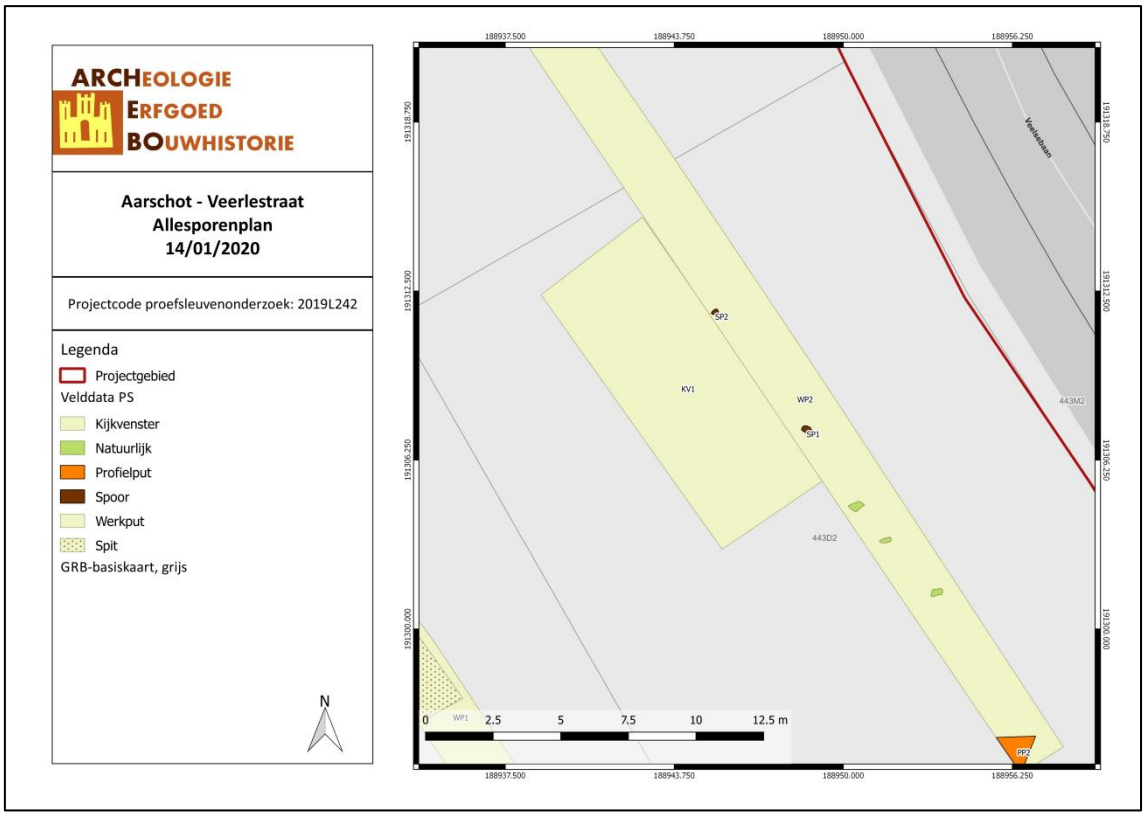
AAVE/20/01/14/6 - Digitale aanmaak

Figuur 11: Allesporenplan (ARCHEBO bvba, 2020).

AAVE/20/01/14/7 - Digitale aanmaak

Figuur 12: Allesporenplan met hoogtes van zone B (ARCHEBO bvba, 2020).

AAVE/20/01/14/8 - Digitale aanmaak

Figuur 13: Detail allesporenplan (ARCHEBO bvba, 2020).

4.2.2 Werkputten

In totaal werden 3 werkputten aangelegd. De proefsleuven waren 2 meter breed en werden dwars op de Veerlestraat aangelegd volgens het systeem van de continue parallelle proefsleuven.

4.2.3 Landschappelijke profielen

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen wordt het projectgebied omschreven als **Zcm (g)**. Dit is een matig droge zandgrond of plaggenbodem met diepe antropogene humus A horizont met grijze bovengrond (grijs plaggendek). Onder de A horizont komen vaak overblijfselen van een Podzol B of een verbrokkelde textuur B horizont voor.

Enkel in het uiterste west tot noordwesten van het onderzoeksgebied konden restanten van een B horizont waargenomen worden (profiel1). Voor de rest van het terrein werden AC-profielen geconstateerd. Plaatselijk was het plaggendek minder dan 40 cm diep, waardoor het terrein in het verleden sterk geëgaliseerd moet geweest zijn.

Figuur 14: Links profiel1, rechts profiel2 (ARCHEBO bvba, 2020).

Figuur 15: Profiel3 (ARCHEBO bvba, 2020).

4.2.4 Archeologische sporen & structuren

In werkputten 1 en 3 werden geen archeologisch interessante sporen aangetroffen. Sporadisch werden in de sleuven spitsporen in de vorm van beddenbouw waargenomen.

Slechts in één werkput (wp2) werden sporen die over enige ouderdom moeten beschikken aangetroffen. Beide sporen beschikken over een homogene lichtgrijze tot bruine vulling met houtskoolspikkels en een vage contour. De sporen werden op ca. 6 meter van elkaar aangetroffen. Beide sporen werden gecoupeerd waaruit blijkt dat het vermoedelijk om paalkuilen handelt, die een slechte bewaring kennen. Geen dateerbaar materiaal werd aangetroffen. Gezien de afstand tussen de sporen, zonder het aantreffen van een paalkuil ertussen, en hun beperkte grootte, betreft het geen sporen van een hoofdgebouw. Voor een bijgebouw liggen de sporen te ver uit elkaar.

Ter hoogte van deze sporen werd een groot kijkvenster aangelegd. Dit leverde geen additionele sporen op. Er werd geopteerd geen kijkvenster aan de andere kant van de proefsleuf te leggen aangezien de sporen dichter aan de zijde van KV1 lagen en de afstand te groot zou zijn om tot een en dezelfde structuur te behoren. Ook was het gezien de nabijheid van de straat om praktische redenen een minder haalbare optie.

Figuur 16: Overzichtsfoto's werkput 1 (ARCHEBO bvba, 2020).

Figuur 17: Overzichtsfoto's werkput 2 (ARCHEBO bvba, 2020).

Figuur 18: Foto's sporen 1 & 2 (ARCHEBO bvba, 2020).

Figuur 19: Foto kijkvenster werkput 2 (ARCHEBO bvba, 2020).

Figuur 20: Overzichtsfoto's werkput 3 (ARCHEBO bvba, 2020).

Figuur 21: Spitsporen in werkput 1 (ARCHEBO bvba, 2020).

4.2.5 Vondsten

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen vondsten gedaan.

4.2.6 Stalen

Er werden geen stalen genomen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

4.2.7 Conservatie

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen vondsten gedaan.

4.3 ASSESSMENT METAALDETECTIE

Tijdens de uitvoering van het metaaldetectie-onderzoek werden geen relevante vondsten aangetroffen.

4.4 INTERPRETATIE VAN HET ONDERZOCHT GEBIED

Hieronder worden de onderzoeksvragen beantwoord:

- *Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?*
    - Slechts in het uiterste west tot noordwesten van het terrein kon nog een restant van een B horizont waargenomen worden. Voor de rest van het terrein werden enkel AC profielen geconstateerd.
- *Zijn er nog archeologisch relevante niveaus aanwezig?*
    - Ondanks het feit dat het terrein deels afgegraven/vergraven is geweest, werden in een zone waar de B horizont reeds verdwenen was, twee oudere sporen aangetroffen.
- *Vanaf wanneer kwam het terrein in gebruik? Welke sporen zijn hiervan terug te vinden en op welke diepte? Hoeveel archeologische niveaus zijn er aanwezig? En hoe onderscheiden ze zich?*
    - Er kon tijdens het onderzoek één relevant archeologisch niveau onderscheiden worden. Er werden geen sporen van de ingebruikname van het terrein aangetroffen.
- *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen? Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?*
    - De sporen kennen een matig tot slechte bewaringstoestand.
- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*
    - De aangetroffen sporen lijken geen deel uit te maken van een structuur.
- *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?*
    - De twee aangetroffen sporen bevatten geen dateerbaar materiaal, maar beschikken over een gelijkaardige vulling. Allicht behoren ze dan ook uit dezelfde periode.
- *Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?*
    - De archeologische vindplaatsen kunnen niet afgebakend worden. Wellicht betreft het geïsoleerde sporen.
- *Wat is de aard, omvang, datering en bewaringstoestand van de aangetroffen archeologische resten?*
    - Het betreft twee matig tot slecht bewaarde paalkuilen. De sporen beschikken niet over enig dateerbaar materiaal.
- *Kunnen er structuren aangeduid worden? Wat is hun onderlinge samenhang?*
    - Er kunnen geen structuren aangeduid worden.
- *Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?*
    - Op basis van het sporenbestand kan hier geen uitspraak over gedaan worden.
- *Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, …) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?*
    - Er werden geen sporen aangetroffen die duiden op de inrichting van een erf of nederzetting.

- *Kunnen sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen?*
    - In de onmiddellijke omgeving van het onderzoeksgebied zijn zeer geen archeologische vindplaatsen gekend.
- *Wat zeggen de aangetroffen vondsten over de welstand, levenswijze, sociale, economische en culturele achtergrond van de bewoners gedurende hun gebruiksperiode?*
    - N.v.t.
- *In hoeverre verstoorde de recente bebouwing het archeologische erfgoed?*
    - Het onderzoeksgebied kende geen bebouwing.
- *Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:*
    - *Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?*
        - N.v.t.
    - *Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?*
        - N.v.t.
- *Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?*
    - N.v.t.
- *Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?*
    - N.v.t.

4.5 POTENTIËLE KENNIS EN WAARDERING

Er werden tijdens het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem, in de vorm van een proefsleuvenonderzoek, slechts twee geïsoleerde sporen aangetroffen. Deze hebben een matig tot slechte bewaring en bevatten geen dateerbaar materiaal. Hierdoor biedt het onderzoeksgebied geen bijdrage voor een potentiële kennisvermeerdering van het terrein en de omliggende omgeving.

5 INTERPRETATIE VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden twee paalkuilen aangetroffen. De precieze datering van deze sporen is onzeker. Verder vormen de sporen geen structuur; het zijn geïsoleerde sporen.

6 SAMENVATTING

6.1 VOOR EEN GESPECIALISEERD PUBLIEK

De opdrachtgever plant de verkaveling van het terrein in 8 loten. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ongeveer 4.036 m².

Het doel van het vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven is een archeologische evaluatie van het terrein. Tijdens het archeologisch vooronderzoek aangetroffen sporen kunnen geïnterpreteerd worden als twee geïsoleerde paalkuilen. De sporen bevatten geen dateerbaar materiaal en beschikken over een matig tot slechte bewaring.

Gezien het ontbreken aan archeologische potentieel van de site, wordt er geen verder onderzoek in de vorm van een opgraving geadviseerd.

6.2 VOOR EEN NIET-GESPECIALISEERD PUBLIEK

Op het terrein plant de initiatiefnemer een verkaveling.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden slechts twee geïsoleerde sporen aangetroffen. Om deze reden wordt er geen vervolgonderzoek geadviseerd.

7 BIBLIOGRAFIE

Publicaties

Publicaties

PAUWELS F., *Excursiegids Hageland – Kempen,* Leuven, 1994.

VAN ERMEN E., *De wandkaarten van het Hertogdom Aarschot 1759-1775,* Brussel, 1998.

VAN RANST E. en SYS C., *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*, Gent, 2000.

Online bronnen

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 'Café In't Hof annex hoeve', op: www.inventaris.onroerenderfgoed.be, laatst geraadpleegd op 3 april 2018.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 'Demervallei tussen Aarschot en Diest', op: www.inventaris.onroerenderfgoed.be, laatst geraadpleegd op 3 april 2018.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 'Dopjesboom', op: www.inventaris.onroerenderfgoed.be, laatst geraadpleegd op 3 april 2018.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 'Dorpskern Langdorp', op: www.inventaris.onroerenderfgoed.be, laatst geraadpleegd op 3 april 2018.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 'Inventaris Onroerend Erfgoed', op: www.inventaris.onroerenderfgoed.be, laatst geraadpleegd op 10 januari 2018.

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 'Parochiekerk Sint-Antonius', op: www.inventaris.onroerenderfgoed.be, laatst geraadpleegd op 3 april 2018.

DEHOND E., DANCKERS J. en GOOVAERTS J., 'korte parochiale en kerkelijke geschiedenis van Wolfsdonk', op, www.sintpieterlangdorp.be, laatst geraadpleegd op 3 april 2018.

GEOPUNT VLAANDEREN, 'Atlas der Buurtwegen', op: www.geopunt.be, laatst geraadpleegd op 10 januari 2018.

WIKIPEDIA, 'Popp-kaarten', op: https://nl.wikipedia.org/wiki/Popp-kaarten, laatst geraadpleegd op 26 maart 2018.

WIKIPEDIA, 'Vandermaelenkaarten', op: www.wikipedia.org, laatst geraadpleegd op 10 januari 2018.

8 FIGURENLIJST

Figuur 1: Criteria bij een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden....4
Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2018). 6
Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2018)....6
Figuur 4: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2018)....9
Figuur 5: Het projectgebied gezien vanaf de Veerlestraat (Google streetview, 2018). 9
Figuur 6: Het projectgebied gezien vanaf de hoek van de Veerlestraat en de Veelsebaan (Google streetview, 2018)....10
Figuur 7: Situering van het projectgebied op het gewestplan (Geopunt, 2018). 10
Figuur 8: Toekomstplan (B.V.B.A. Landmeterskantoor Peeters – Torfs, 2018). 11
Figuur 9: Situering van het projectgebied op Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2018) 11
Figuur 10: Voorgestelde inplanting proefsleuven (ARCHEBO bvba, 2018) 15
Figuur 11: Allesporenplan (ARCHEBO bvba, 2020). 16
Figuur 12: Allesporenplan met hoogtes van zone B (ARCHEBO bvba, 2020). 16
Figuur 13: Detail allesporenplan (ARCHEBO bvba, 2020). 17
Figuur 20: Links profiel1, rechts profiel2 (ARCHEBO bvba, 2020). 18
Figuur 21: Profiel3 (ARCHEBO bvba, 2020). 18
Figuur 14: Overzichtsfoto's werkput 1 (ARCHEBO bvba, 2020). 19
Figuur 15: Overzichtsfoto's werkput 2 (ARCHEBO bvba, 2020). 20
Figuur 16: Foto's sporen 1 & 2 (ARCHEBO bvba, 2020). 20
Figuur 17: Foto kijkvenster werkput 2 (ARCHEBO bvba, 2020). 21
Figuur 18: Overzichtsfoto's werkput 3 (ARCHEBO bvba, 2020). 21
Figuur 19: Spitsporen in werkput 1 (ARCHEBO bvba, 2020). 22

9 PLANNENLIJST

AAVE/18/04/03/1 - Digitale aanmaak 6
AAVE/18/04/03/2 - Digitale aanmaak 6
AAVE/18/04/03/3 - Digitale aanmaak 9
AAVE/18/04/03/4 - Digitale aanmaak 10
AAVE/18/04/03/5 - Digitale aanmaak 11
AAVE/20/01/14/8 - Digitale aanmaak 16
AAVE/20/01/14/9 - Digitale aanmaak 16
AAVE/20/01/14/9 - Digitale aanmaak 17

ARCHEOLOGIE ERFGOED BOUWHISTORIE

Aarschot - Veerlestraat
Allesporenplan
14/01/2020

Projectcode proefsleuvenonderzoek: 2019L242

Legenda

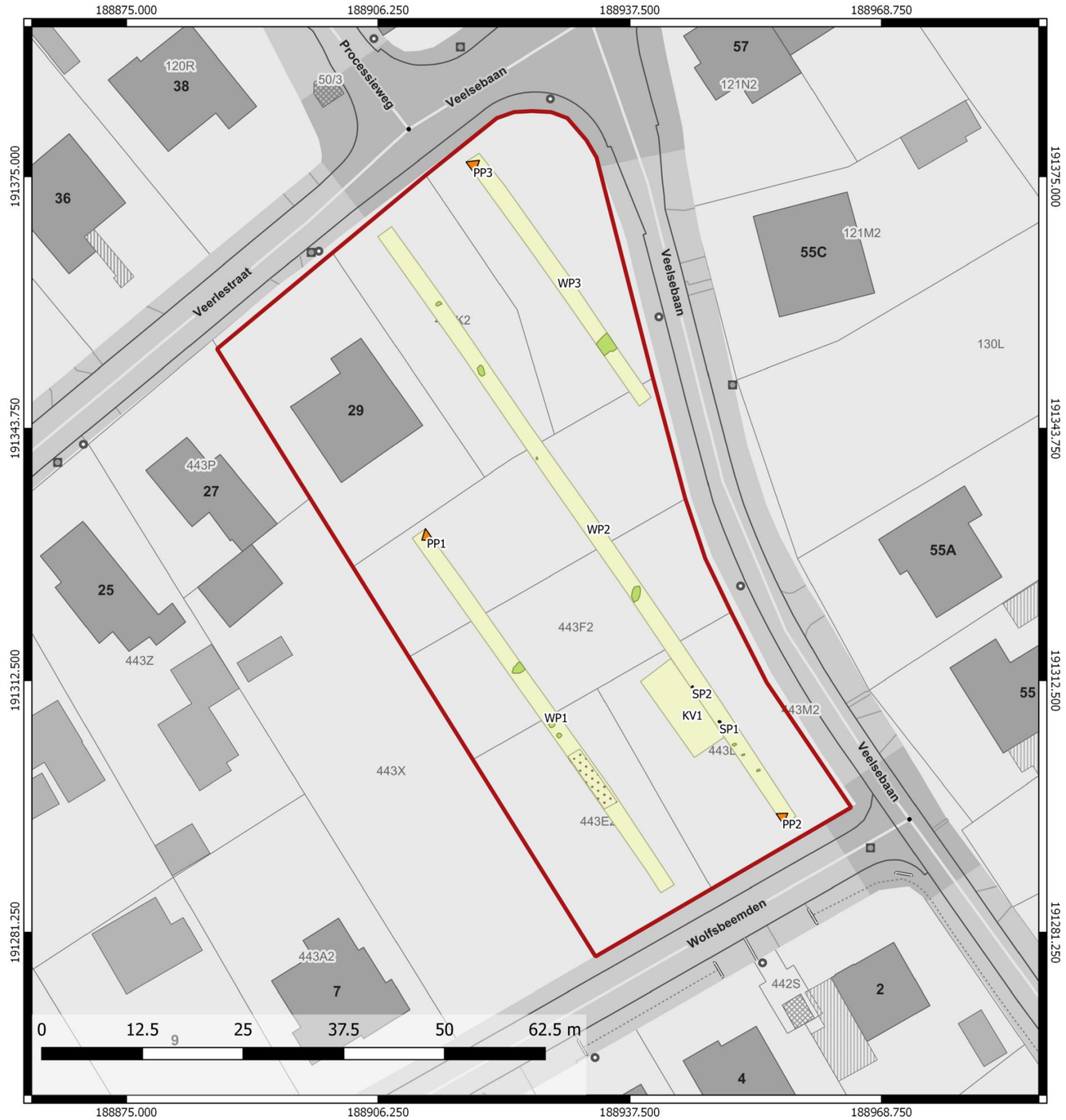
- Projectgebied

Velddata PS

- Kijkvenster
- Natuurlijk
- Profielput
- Spoor
- Werkput
- Spit

GRB-basiskaart, grijs

N

ARCHEOLOGIE ERFGOED BOUWHISTORIE

Aarschot - Veerlestraat
Allesporenplan
14/01/2020

Projectcode proefsleuvenonderzoek: 2019L242

Legenda

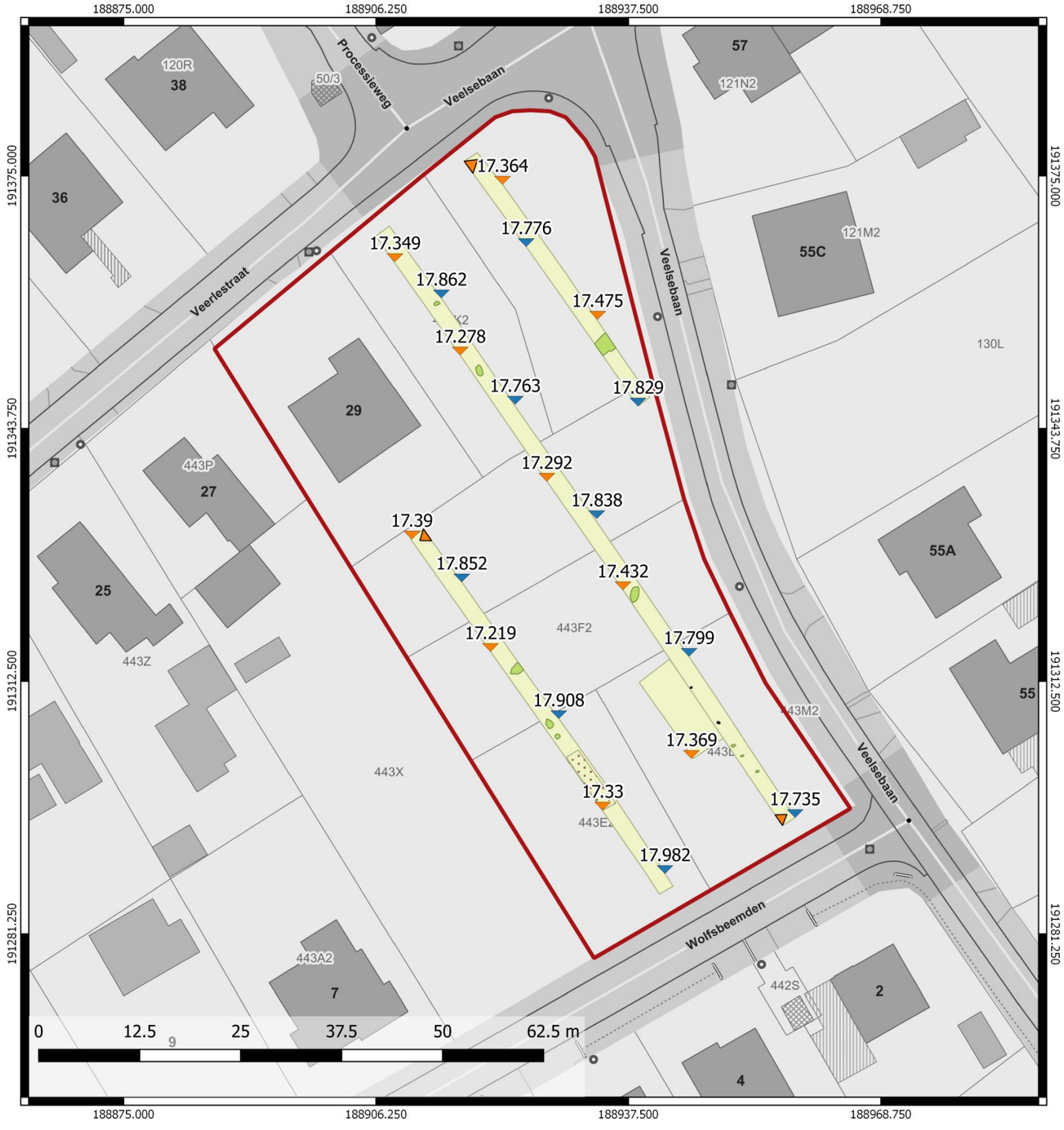
- Projectgebied
- TAW Proefsleuf
- TAW Maaiveld

Velddata PS

- Kijkvenster
- Natuurlijk
- Profielput
- Spoor
- Werkput
- Spit

GRB-basiskaart, grijs

N

ARCHEOLOGIE
ERFGOED
BOUWHISTORIE

Aarschot - Veerlestraat
Allesporenplan
14/01/2020

Projectcode proefsleuvenonderzoek: 2019L242

Legenda

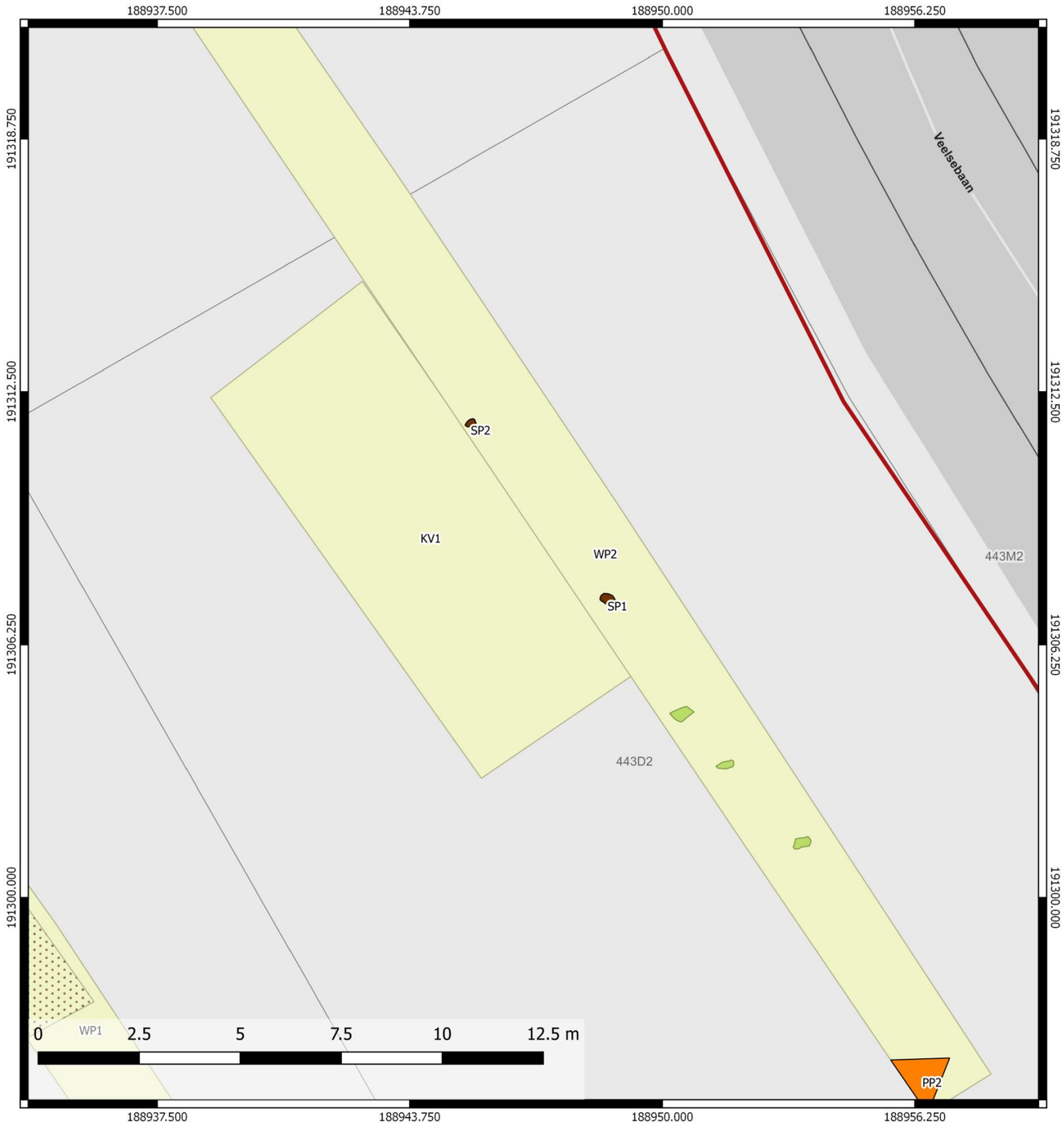
- Projectgebied

Velddata PS

- Kijkvenster
- Natuurlijk
- Profielput
- Spoor
- Werkput
- Spit

GRB-basiskaart, grijs

N

Sporenlijst:

Projectcode: 2019-L242																														
Lijstonderwerp: Aarschot - Veerlestraat																														
Spoor	Werkput	Vlak	Sector	Vak	Vorm	Aard		Kleur		Textuur	Inclusies			Afmetingen (cm)		Bioturbatie	Aflijning	Coupe	Interpretatie	Spoorassociaties		Spoorrelaties			Datering	Herkenningsnummer(s)							Datum
						Homogeen	Heterogeen	Hoofdkleur	Bijkleur		Soort	Grootte	Hoeveelheid	Vlak	Diepte					Hoort bij	Is vervolg van	Jonger dan	Ouder dan	Gelijktijdig met		Foto's	Kaarten	Plannen	Plattegronder	Coupetekeninge	Profieltekeningen	
1	2	1			ovaal/rond	X		lichtgrijs	bruin		houtskoolspikkels		matig										2								14/01/2020
2	2	1			ovaal/rond	X		lichtgrijs	bruin		houtskoolspikkels		matig										1								14/01/2020

Fotolijst:

Projectcode: 2019L242															
Lijstonderwerp: Aarschot - Veerlestraat															
Herkenningsnummer	Werkput	Vlak	Vak	Sector	Type foto								Vervaardiging		Datum
					Overzicht	Vlak	Spoor	Coupe	Profiel	Vondst	Detail	Ander	Analoog	Digitaal	
1	1								X					X	14/01/2020
2	1	1			X									X	14/01/2020
3	1	1			X									X	14/01/2020
4	2								X					X	14/01/2020
5	2	1			X									X	14/01/2020
6	2	1					1							X	14/01/2020
7	2	1					2							X	14/01/2020
8	2	1			X									X	14/01/2020
9	3								X					X	14/01/2020
10	3	1			X									X	14/01/2020
11	3	1			X									X	14/01/2020
12	2	1					1	X						X	14/01/2020
13	2	1					2	X						X	14/01/2020
14	2	1			X									X	14/01/2020